

Behandeling

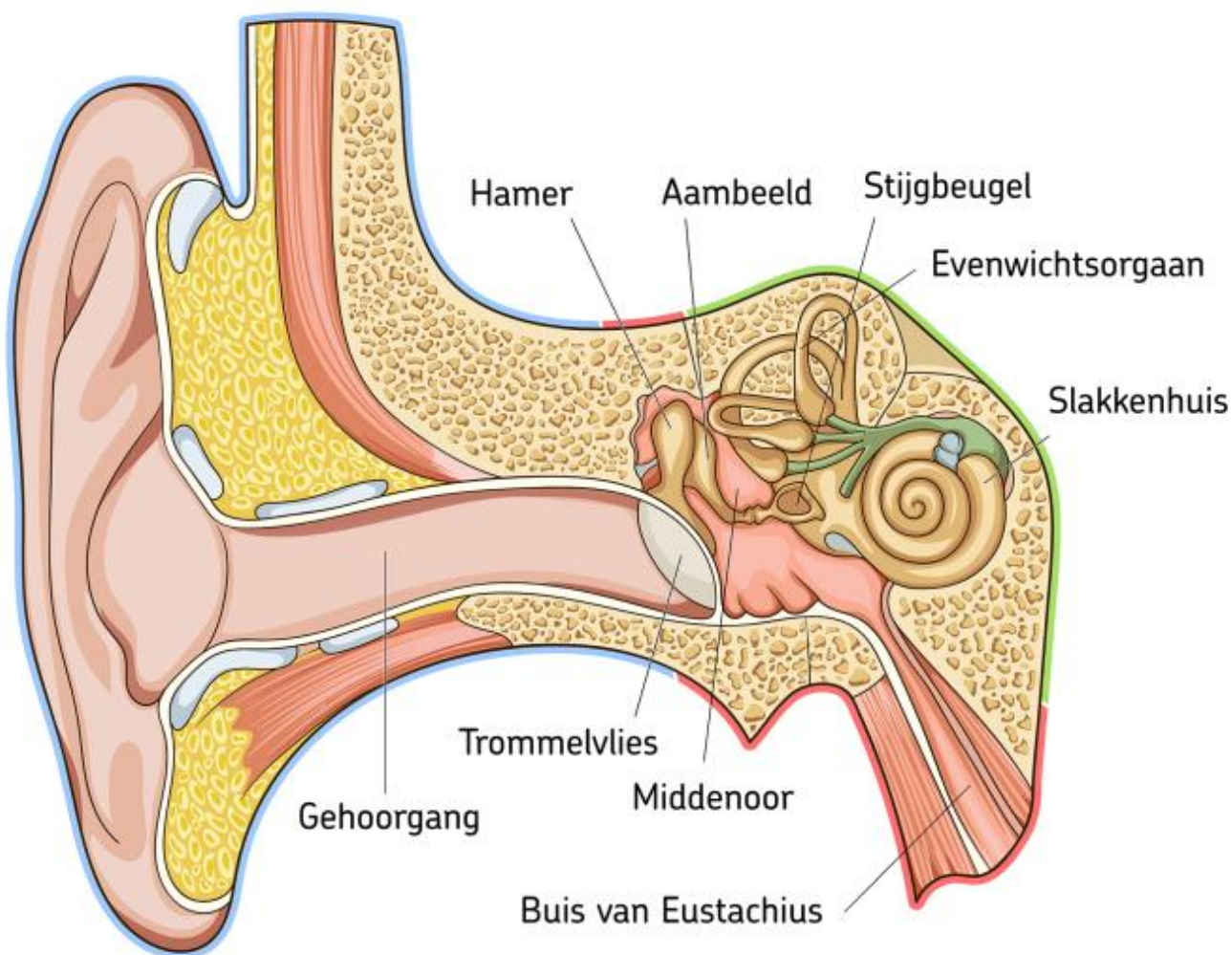
Schoonmakende ooperatie (sanerende ooperatie)

Bij een chronische middenoorontsteking kan de KNO-arts een schoonmakende ooperatie uitvoeren.

Meestal gebeurt dit als er sprake is van een cholesteatoom. Een cholesteatoom bestaat uit huidcellen van het trommelvlies die naar het middenoor groeien en daar schade of een ontsteking veroorzaken.

Doel van de operatie is het genezen van de ontsteking. We halen het zieke slijmvlies en het cholesteatoom weg, zodat het middenoor weer rustig, droog en vrij van ontsteking is. Ook als u een chronische ontsteking heeft die niet goed reageert op de behandeling met medicijnen kan de KNO-arts u opereren.

Soms opereren we ook bij een acute ontsteking. Dit doen we als er complicaties optreden door de ontsteking, zoals een abces achter het oor. Dit noemen we een mastoïditis. Het mastoïd is het bot achter het oor. De oorschelp staat dan meer van het hoofd af.

(073) 553 60 70

maandag t/m vrijdag van 08.30 – 17.00 uur

Hoe verloopt de behandeling?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over uw behandeling

Vorbereiding

Hoe bereidt u zich voor?

Preoperatieve Screening en Centraal Apotheek Punt

Het is belangrijk dat u goed en veilig wordt voorbereid op de operatie.

Daarom wordt u enige tijd voor uw opname in het ziekenhuis gebeld door het Centraal Apotheek Punt (CAP)

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/centraal-apotheek-punt-cap>) en door de afdeling PreOperatieve Screening (POS)

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/preoperatieve-screening-posintake>).

De medewerker van het CAP controleert met u de medicatie die u (eventueel) gebruikt. De medewerker van de POS stelt u een aantal vragen over uw thuissituatie en over uw gezondheid.

De anesthesist kan het om medische redenen nodig vinden dat u naar de afdeling Preoperatieve Screening in het ziekenhuis komt. Deze afspraak duurt dan ongeveer 1 uur.

Let op! De gesprekken met het CAP en POS zijn belangrijk; uw operatie kan zonder deze gesprekken niet door gaan.

Op [www.jbz.nl/anesthesie](https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/anesthesie) (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/anesthesie>) leest u meer over de verdoving en bewaking tijdens de operatie. Als u hierover vragen heeft, kunt u deze stellen tijdens het gesprek met de POS-medewerker.

Informatiefolder voorbereiding voorbereiding (dag)opname

Lees voor de opname de informatie "Vorbereiding op een (dag)opname

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/naar-het-ziekenhuis/voorbereiding-op-een-dagopname-in-het-ziekenhuis>)". Deze folder wordt voor u klaargezet in [MijnJBZ](#). Als u wilt kunt u de folder ook op papier ontvangen. Vraag hier dan naar op de polikliniek.

Kunt u op de vastgestelde opnamedatum niet komen?

Belt u dan zo snel mogelijk, maar uiterlijk een werkdag voor de opnamedatum, naar de polikliniek. Bent u de dagen voor de operatie erg verkouden? Moet u veel hoesten of heeft u koorts? Neemt u dan minimaal 24 uur van tevoren contact op met de polikliniek.

Nuchter zijn

Het is belangrijk dat uw maag voor de operatie leeg is. Dit noemen we nuchter. Dit voorkomt dat de inhoud van uw maag tijdens de operatie in de luchtpijp en longen terecht komt. Als dit gebeurt, kan dat ernstige complicaties geven.

Bent u niet nuchter? Dan kan de operatie niet door gaan.

U moet voor een operatie altijd nuchter zijn, ook als u een regionale verdoving (bijvoorbeeld ruggenprik) krijgt. Om te zorgen dat u nuchter bent, houdt u zich aan de volgende regels:

Tot 6 uur voor het tijdstip van opname:

- U mag normaal eten en drinken.

Vanaf 6 uur voor het tijdstip van opname:

- U mag niets meer eten (ook geen snoepjes). U mag nog wel kauwgom kauwen, maar u mag de kauwgom niet doorslikken.
- U mag nog wel drinken: water, helder appelsap, thee of koffie zonder melk (eventueel met zoetjes of suiker).
- U mag niet meer drinken: melk(producten), koolzuurhoudende dranken of alcohol.

Vanaf 2 uur voor het tijdstip van opname:

- U mag niets meer eten en drinken (ook geen snoepjes). U mag nog wel kauwgom kauwen, maar u mag de kauwgom niet doorslikken. Gooi de kauwgom weg als u naar de operatieafdeling gaat.
- Een slokje water om medicijnen in te nemen - of bij het tandenpoetsen - mag wel.

Na opname op de afdeling:

- Na opname kunt u nog tot 300 ml ranja (dat zijn 2 glaasjes) met paracetamol op de afdeling van opname aangeboden krijgen.

Dit zijn algemene instructies voor het nuchter zijn. Het kan zijn dat u van de arts andere instructies krijgt. U ontvangt hierover bericht in uw MijnJBZ en eventueel op papier.

Als u een dag vóór de operatie wordt opgenomen, volgt u de instructies van de verpleegafdeling over het nuchter zijn.

De behandeling

Hoe verloopt de behandeling?

Waar meldt u zich?

U meldt zich bij de Infobalie van het ziekenhuis. De medewerker van de Infobalie wijst u verder naar de juiste afdeling.

Voor de behandeling

De verpleegkundige ontvangt u op de afdeling en bereidt u verder voor op de behandeling. Als u aan de beurt bent voor de operatie, brengt de verpleegkundige van de afdeling u naar het Operatiecentrum (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/operatiecentrum>).

De verpleegkundige brengt u eerst naar de 'holding'. Dit is de voorbereidingsruimte. Hier draagt de verpleegkundige u over aan de anesthesiemedewerker.

Op de holding sluiten we u aan op bewakingsapparatuur. U krijgt plakkers op de borst om de hartslag te meten en een klemmetje op uw vinger om het zuurstofgehalte in uw bloed te controleren. Ook krijgt u een band om uw arm waarmee de bloeddruk wordt gemeten. Verder krijgt u een infuus in uw hand of arm. Hierdoor kunnen we u medicijnen geven.

Het kan zijn dat de operateur en/of de anesthesioloog daarna nog langskomen om een paar laatste vragen te stellen. We brengen u vervolgens naar de operatiekamer.

Tijdens de behandeling

De KNO-arts maakt een snee achter de oorschelp en via de gehoorgang. Achter het oor wordt het mastoïd helemaal schoongemaakt. Bij de meeste schoonmakende operaties is het nodig om een deel van de gehoorbeentjes te verwijderen. Dit gebeurt als het cholesteatoom rond en op de gehoorbeentjes zit.

Als er zeer uitgebreide afwijkingen bestaan, kan het noodzakelijk zijn om de achterwand van de gehoorgang weg te nemen. Hierdoor ontstaat er een holte (radicaalholte), waardoor de KNO-arts via de gehoorgang de holte in het mastoïd kan zien. Aan de buitenkant van het oor is daar niets van te zien. Het voordeel van een dergelijke operatie is dat de kans dat het cholesteatoom weg blijft, groter is. Het nadeel is echter dat een dergelijke holte zichzelf niet schoonmaakt. Er blijft vaak wat oorsmeer in zitten, waardoor de KNO-arts het oor ongeveer eens per half jaar moet schoonmaken. Dit gebeurt dan op de polikliniek.

Soms lukt het om de gehoorbeentjes tijdens deze operatie te herstellen. De arts kan er ook voor kiezen hiermee te wachten omdat de ontsteking heel uitgebreid is. Dan is het beter dat u na een jaar opnieuw geopereerd wordt. De arts bespreekt dit met u. Het gehoor kan na de eerste operatie tijdelijk slechter zijn.

Na de behandeling

Wat gebeurt er na de behandeling?

Uitslaapkamer

Na de operatie brengen wij u naar de uitslaapkamer. Net als tijdens de operatie controleren we voortdurend uw bloeddruk, hartritme en zuurstofbehoefte. Zodra u wakker bent en u zich goed voelt, brengen we u terug naar de verpleegafdeling.

Na de behandeling

Vlak na de operatie heeft u weinig pijnklachten. Pijnklachten die u heeft, kunnen we goed behandelen met pijnstillers. Na de operatie heeft u een tampon in het oor met daarover gazen en een oorverband.

Wat zijn de risico's?

Gehoer

Bij elke ooroperatie is er een zeer gering risico op blijvend gehoorverlies door schade van het slakkenhuis. Bij het opruimen van ontsteking en door het schoonmaken van de gehoorbeentjes kan er ook een beschadiging van het slakkenhuis optreden. Het gehoorverlies dat dan ontstaat kan ernstig zijn en is zeker blijvend.

Evenwicht

Omdat het evenwichtsorgaan in het operatiegebied ligt, kunnen evenwichtsstoornissen optreden, maar deze zullen meestal in de loop van de tijd geleidelijk verdwijnen.

Aangezichtsenuw

Er bestaat ook een kleine kans op een beschadiging van de aangezichtsenuw. Deze loopt door het middenoor. Deze zenuw zorgt voor de uitdrukking van uw gezicht (mimiek). Het gevolg kan een halfzijdige aangezichtsverlamming zijn. Soms is dan een nieuwe operatie nodig waarbij een zenuwtransplantatie moeten uitvoeren.

Smaakzenuw

Door het middenoor loopt een kleine zenuw. Deze verzorgt de smaak van het voorste deel van één zijkant van de tong. Bij operaties in het middenoor kan deze zenuw - gedeeltelijk of geheel - beschadigen. Er kan bij een gedeeltelijke beschadiging een tijdelijke (weken) smaakstoornis ontstaan (in ongeveer 5% van de ooroperaties). Wanneer de smaakzenuw in zijn geheel beschadigd is, gaat dit bijna altijd geleidelijk (tot na 6 maanden) weer over.

Bij het afwegen van de risico's is het belangrijk om te weten dat een chronische ontsteking in het oor zelf ook tot dezelfde problemen kan leiden.

Wanneer mag u naar huis?

De behandeling gebeurt via een dagopname. U mag dezelfde dag weer naar huis. We raden u aan om dan de eerste 24 uur na de operatie niet alleen thuis te zijn.

Wanneer u hoofdverband om heeft, haalt u deze er de volgende dag thuis af. De verpleegkundige legt u uit hoe u dat moet doen. We raden u aan om de eerste 24 uur na de operatie niet alleen thuis te zijn.

Thuis

Waar moet u thuis aan denken?

Ontslag en herstel

Uw oor heeft tijd nodig om te genezen. U kunt zich na de operatie moe voelen, uw lichaam moet tenslotte herstellen van een operatie.

Onderstaande adviezen zijn goed voor de genezing en verminderen de kans op complicaties:

- Om druk op het oor te voorkomen, mag u 4 weken niet tillen, persen en uw neus snuiten.
- Probeer niet te hoesten, niet te bukken en geen onverwachte bewegingen te maken met uw hoofd.

Wondverzorging

U kunt iedere dag het verband van de oorschelp verschonen.

Pijnstilling

U mag 4x per dag twee tabletten paracetamol 500 mg gebruiken. Wanneer de KNO-arts het nodig vindt, krijgt u een recept mee voor aanvullende pijnstilling.

Douchen

Wees voorzichtig met douchen! Er mag geen water in het geopereerde oor komen. U mag uw haren wassen als de oortampon is verwijderd. Gebruik dan nog wel een oordop of een bekertje over het oor.

Sporten en bewegen

De eerste 3 weken doet u het rustig aan; wel bewegen, niet sporten.

U mag 6 weken niet zwemmen.

Vliegen

U mag 2 maanden niet vliegen.

Werken

Wij adviseren u niet te werken tot aan uw eerste controleafspraak.

Wat doet u bij problemen thuis?

Krijgt u vóór uw controleafspraak meer pijn of blijft u pijn houden? Of zijn er andere problemen die te maken hebben met de operatie? Dan belt u het ziekenhuis. Ook als u geen controleafspraak heeft.

Tijdens kantoortijden belt u naar de polikliniek Keel-, Neus- en Oorheelkunde, dan kunnen wij u het beste helpen. Het telefoonnummer is (073) 553 60 70. Heeft u een probleem buiten kantooruren dat niet kan wachten? Bel dan naar de afdeling Spoedeisende Hulp, (073) 553 27 00.

Controle

Wanneer komt u op controle?

Na 1 week komt u naar de polikliniek voor het verwijderen van de hechtingen en de oortampon. Bij een schoonmakende operatie komt u nog enige tijd terug voor controle op de polikliniek. Hoe vaak en hoe lang is voor iedereen anders. Als er tijdens de operatie bij u een radicaalholte is gemaakt, blijft u regelmatig op controle komen bij de KNO-arts. Dit is nodig om het achterblijvend oorsmeer te verwijderen.

Het verloop na de behandeling

Wat kunt u verwachten?

Een cholesteatoom kan na de operatie terugkomen. Daarom kan het zijn dat u een jaar na de operatie waarbij cholesteatoom is verwijderd, nogmaals wordt geopereerd. Dit noemen we een 'second look' operatie. Bij de 2e operatie kijkt de arts of het middenoor schoon is. Zo nodig kan de arts proberen de gehoorbeentketen te herstellen om zo het gehoor te verbeteren.

Voor de 2e operatie wordt een speciale MRI scan van het oor gemaakt. Als er bij deze MRI geen cholesteatoom te zien is, is deze operatie meestal niet nodig. Tenzij er een reconstructie van de gehoorketen nodig is.

Vragen

Heeft u vragen?

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen, dan kunt u bellen naar de polikliniek Keel-, Neus- en Oorheelkunde, telefoonnummer: (073) 553 60 70.

Praktische tips

Wat neemt u mee?

Bij iedere afspraak in het ziekenhuis neemt u mee:

- een geldig identiteitsbewijs
- uw Actueel Medicatie Overzicht (AMO).

Hier vindt u meer informatie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/wat-neemt-u-mee>) over wat u moet meenemen.

Afspraak op onze locatie in 's-Hertogenbosch, Boxtel, Drunen of Rosmalen? Meld u eerst digitaal aan. Lees hier (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aanmelden>) hoe dit werkt.

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak>). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven>) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

MijnJBZ

Via MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Zie ook: Wat kan ik in MijnJBZ zien? (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/wat-kan-ik-in-mijnjbz-zien>)

Betrokken afdelingen

Keel-, Neus- en Oorheelkunde (KNO)

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/keel-neus-en-oorheelkunde-kno>)

